

Det humanistiske fakultet

Kvalitetssikringsrapport 2005-2006

INNHOLD:

Bakgrunn for rapporten.....	3
Studieadministrasjon – kvalitetssikring.....	3
Evalueringer i perioden.....	4
Emneevalueringer: bachelor- og mastergradsprogrammene.....	4
Generelt om emneevalueringene.....	5
Emneevaluering – spesielle tilbakemeldinger.....	5
Oppfølging/tiltak som følge av direkte henvendelser fra studenter.....	9
Nøkkeldata.....	9
Programevaluering.....	10
Gjennomgang av emneportefølje.....	10
Gjennomgang av studieprogramportefølje.....	11
Generelt om studieprogrammene ved HUM-fak og styringssignaler.....	11
Etter- og videreutdanning.....	14
Rapporter fra nasjonale referansepanel.....	14
Læringsmiljø og tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse.....	15
Rapport om PhD-utdanninga.....	17
Kvalifikasjonskrav.....	18
Konklusjon.....	19
Vedlegg.....	19

Bakgrunn for rapporten

Det humanistiske fakultet har i tidligere rapporter fra 2003-04 og 2004-05 gjort grundig rede for hvorfor vi da valgte å skrive en samla rapport for alle studiene ved vårt fakultet, og ikke leverte inn en rapport for hvert studieprogram. Bachelor- og mastergradsprogram ved HUM-fak er organisert på en annen måte enn ved de andre fakultetene, og vårt store programstyre, styret for fakultære bachelor- og mastergradsprogram (PBM), er blant annet ansvarlig for bachelorgradsprogrammet i språk og litteratur (B-SPRLITT) med i alt 11 studieretninger. I tillegg kommer bachelorgradsprogrammet i dokumentasjonsvitenskap (B-DOKVIT) og bachelorgradsprogrammet i kunstvitenskap (B-KUNST). På mastergradsnivå har PBM ansvar for seks program: Mastergradsstudiene i litteratur (M-LITT), språk (M-SPRÅK), kunstvitenskap (M-KUNST) dokumentasjonsvitenskap (M-DOKVIT), og to engelskpråklige mastergradsprogram i hhv. English Linguistics (M-ELIN) og Theoretical Linguistics (M-TLIN).

I tillegg har fakultetet ansvar for to tverrfakultære studieprogram med egne programstyrer: 5-årig master i språk og samfunnsfag med integrert praktisk-pedagogisk utdanning (IMAL-SPRSA) og for bachelorgradsprogrammet i språk og økonomi (B-SPROK). De emnene fra HUM-fak som inngår som deler av de to sistnevnte programmene, blir også tilbudt som emner på B-SPRLITT og på M-LITT og M-SPRÅK.

I beskrivelsen av kvalitetssikringssystemet for HUM-fak står det følgende:

”Kvalitetssikringsarbeidet på Det humanistiske fakultet bygger på det kvalitetssikringssystemet som er utarbeidd for Universitetet i Tromsø. Det er likevel valgt en noe annen prosedyre for utarbeidelsen av fakultetets studiekvalitetsrapport på bakgrunn av de lokale forholda på fakultetet:

- at det bare er ett programstyre for alle fakultære studieprogram
- at de fleste studieprogramma og -retningene hører faglig hjemme på begge institutta
- at det er nær kontakt mellom de ulike styrene, bl.a. ved at instituttlederne også er leder- og nestleder for det fakultære programstyret.”

(<http://uit.no/humfak/studietilbod/7> pkt. 1)

På denne bakgrunn har Det humanistiske fakultet valgt å evaluere et program/utvalgte program hvert år, samt foreta ei evaluering av alle emner hvert år. Vedlagt følger evaluering av bachelorgradsprogram i språk og litteratur (B-SPRLITT).

Studieadministrasjon – kvalitetssikring

- Studieadministrativt personale

I perioden høsten 2005-våren 2006 har det i studieadministrasjonen vært en del utskifting av personale (egentlig fra februar 2005). Det har vært i alt 6 vikarer i 4 stillinger som studiekonsulent, hvorav 2 nå er fast ansatt, 2 er i vikariat og 2 har slutta. Det ble oppretta ei ny stilling som studieleder, med tilsetning fra 1.9.05.

Det har i denne perioden vært nødvendig å bruke tid på opplæring og innføring i rutiner. Det har blitt oppnevnt egen FS-superbruker (Felles Studentsystem), og arbeidet med å rette opp mangler i oppbygging av våre program i FS ble starta opp våren 2006. Å ha en kompetent studieadministrasjon er ei vesentlig forutsetning for kvalitetssikring av studieveiledning, studieinformasjon,

studentregistrering, FS-arbeid, eksamensavvikling, arbeid med emner, studieprogram og utdanningsplaner, rekruttering og internasjonalisering.

- Rutinene er blitt utbedra, det gjelder:

- eksamensavvikling ved fakultetet: arbeidsfordeling mellom studieadministrasjon og ekspedisjonen,
- saksgang og frister i arbeid med emner/studier (nye/endringer/nedleggelse): faglærer, programstyrer, studieadministrasjon,
- rutiner for fordeling av ansvar for studierelaterte oppgaver mellom programstyrer, instituttstyrer, faglig ansvarlige og studieadministrasjon: for å avlaste vitenskapelig personale og sikre studiekvalitet.

Evalueringer i perioden

Emneevaluering: bachelor- og mastergradsprogrammene

Høsten 2005 og våren 2006 ble alle emner på HUM-fak evaluert av studentene med QuestBack (elektronisk spørreskjema). Utskrift av samla studentevaluering for hvert emne ble gitt til ansvarlig lærer for emnet. Lærer fikk eget skjema for oppsummering og kommentarer og dette ble levert til programstyret ved sekretæren.

Det er delvis lav svarprosent på studentenes emneevaluering, selv om vi har sendt flere purringer til de studentene som ikke har svart. I vår informasjon til studentene ber vi om tilbakemelding og forklarer at vi trenger det for å kunne forbedre studiene våre. E-posten er kort og enkel, og informasjonen står både på norsk og engelsk. Men her må man også se på det faktum at mange emner/fag ved HUM-fak har 1-4 studenter – når 2-3 har svart, er svarprosenten på 50–75 %. Enkelte emner har 5-8 studenter. På fem fag/studieretninger kan det være 10-30 (bibliotek-kunnskap/dokumentasjonsvitenskap, engelsk, kunstvitenskap, nordisk, russisk på 1000-nivå). I den siste gruppa kan antall svar være på 2–9, som heller ikke er all verden i forhold til antall studenter. Total svarprosten høsten 2005 er 31,8 %, våren 2006 34,6 %.

De fleste lærere har svart. Noen få har ikke svart. En har begrunna det med at han ikke så hensikten med å gå igjennom rapporten fra studentene, ettersom det var svært få som hadde svart og han mente derfor det ikke ga nok informasjon. Noen lærere har svart til tross for lav respons fra studentene, men de understreker i sine kommentarer at de få tilbakemeldingene fra studentene ikke nødvendigvis er representative, og at det gir dårlig grunnlag for å vurdere emnet totalt. En lærer foreslår sluttevaluering i klasserommet, men det er både personavhengig, studentene kan ikke opptre anonymt (gjelder spesielt for små grupper), og det er avhengig av hvilke studenter som er til stede. Noen lærere skriver at de har fått god svarprosent på midtevaluering, der studentene svarer skriftlig eller muntlig i undervisninga.

Den lave responsen fra studentene kan delvis skyldes at ikke alle bruker sin student-e-postadresse. Vi har derfor forsøkt å sende også til de private e-postadressene, uten at det har utgjort mye forskjell. Vi spør oss om lav respons fra både studenter og lærere kanskje kan skyldes en viss evalueringstretthet, uten at vi har noen konkret informasjon om det. Noen studenter har dessuten gitt uttrykk for at de ikke tror det nytter å svare, og at om det skulle bli endringer så vil det ikke ha betydning for den som er ferdig med et emne. Fakultetet vil fra høsten 2006 forsøke å informere studentene mer inngående om betydningen av å bruke student-e-postadressen. Vi vil også sende ut QuestBack-skjema tidligere, mens de fleste enda har

undervisning og dermed ikke er mer opptatt med eksamen. I tillegg vil vi be foreleserne om å oppfordre studentene til å svare. Studentene vil få egen e-post om betydningen av å bruke student-e-postadressen, og om at all viktig informasjon vil bli sendt til den.

Fra studenthold, i Utdanningsmeldinga og i rapport fra NOKUT har betydningen for studentene av å få tilbakemelding på evaluering vært understreka. Vi vil derfor vurdere muligheter for å informere bedre om vurderinger/tiltak etter evalueringer. Eksempelvis kan fakultetsrapporten eller de deler som omfatter emne-/programevalueringer legges lett tilgjengelig på nett, og det kan legges inn lenke til dette i informasjonen til QuestBack-skjema.

Generelt om emneevalueringene:

- Mesteparten ser bra/greitt ut.
- Noen kritiske evalueringer ser lærerne ut til å vurdere på et selvransakende vis. De fleste lærerne foreslår selv tiltak til forbedringer.
- Noen av emnene med flere forelesere kan ha problemer med å "sy sammen" ei helhetlig undervisning, noe som avhenger av god kommunikasjon mellom lærerne.
- De som ikke har deltatt/kun sporadisk deltatt på undervisning, har oftest begrunna det med annet arbeid, familie (mangler barnehageplass/dagmamma), bor ikke i Tromsø.

Vi har i det følgende tatt med alle uttalelser fra studenter som går på forhold de har spesielle kommentarer til, særlig de som er av negativ karakter, men også positive. Den aktuelle læreren har fått anledning til å svare på studentenes kommentarer; eventuelt si seg enige eller komme med forslag til forbedringer. I de fleste tilfeller har disse vært utdypende og konstruktive.

Emneevaluering – spesielle tilbakemeldinger:

Høsten 2005:

- **Ex.fac.:** 20 % av studentene melder om dårlig informasjon ved semesterstart. Det blir påpekt fragmentert innhold, med undervisning i alle fire disipliner (dok.vit., kunstvit., litteratur og språk). Våren 2006 ble det derfor utarbeida et informasjonshefte om studiet som studentene får på semesterstartmøte, i ekspedisjonen, hos studiekonsulenten og ansvarlig lærer. Hver lærer evaluerer sin del underveis, og får bedre svarprosent. QuestBack-skjemaet gir ikke informasjon om hver enkelt del av studiet.
- **Allmenn litteratur:** Gode tilbakemeldinger. "Kjempeflink" lærer, men mye arbeid for 10 studiepoeng med oppgaver, arbeidskrav og eksamen, med to andre emner i tillegg. Lærer mener studentene bør være aktive og produsere selv + få har svart.
- **Dokumentasjonsvitenskap:** På et par emner er det rapportert følgende: Flere forelesere, ønske om mer informasjon, mer tid til oppgaveskriving og studentaktivitet, for stort pensum, behov for UB-kurs, dårlig tilbakemelding. Lærers kommentar: Pensum er anbefalt, kan velge ut selv, krever egeninnsats. Kurs i litteratursøk og kildekritikk bør være obligatorisk for alle. Mange studenter gir mindre tid til veiledning, ønsker kollokvietimer m/hjelpelærer. Vil endre undervisningsopplegg og utbedre samkjøring mellom lærerne.
- **Engelsk:** Spesielt positiv tilbakemelding på noen emner – deriblant kommentarer som: "Utrolig bra lærer, hjelper til og gjør at jeg vil bli lærer som NN", "Veldig bra! Kjempespennende." På ENG-3105 meldes det om god effekt av å blande studenter fra engelskstudiet og studenter fra mastergrad i fredsstudier, samt lærere fra engelsk litteratur og allmenn litteraturvitenskap.

- **Finsk:** Det gis grei tilbakemelding fra de som har svart. Lærere melder at det er spesielt utfordrende å undervise studenter med store forskjeller i forkunnskapene (2. semester på 1000-nivå).
- **Fransk:** Veldig god tilbakemelding på de fleste emner, bl.a. "Fantastisk foreleser med god formidlingsevne!". På et annet emne gis det svært negativ respons. I rapport for semesteret etter (V06) kan det se ut som om det har skjedd delvis endring, men likevel en del som kan forbedres. Dette er tatt opp med vedkommende lærer. På et mastergradsemne kommenterer en student som er på integrert master m/lærerutdanning at eksamensdatoer på fagstudiet og på PPU-delen er dårlig koordinert, og at det blir lite tid til å jobbe med mastergrads-oppgaven. Dette er nå tatt fatt i på den studieadministrative sida.
- **HIF-2510 Språk og økonomi:** Lite informasjon om emnet, svært forskjellige veiledere. Fakultetet har tatt kontakt med den ene veilederen. Det har vært annonsert informasjonsmøte for studentene, men ingen møtte. En av lærerne er enig i at emnet trenger mer struktur.
- **Kunstvitenskap:** God respons, ønske om mer tilbakemelding. Lærer nevner dette selv, positiv respons på dette vises i emneevaluering for semesteret etter (V06).
- **Lingvistik:** Gode tilbakemeldinger. Lærer påpeker lav svarprosent, et par lærere har ikke svart, sannsynligvis pga. få svar.
- **Latin:** Veldig god tilbakemelding.
- **Nordisk:** Gode tilbakemeldinger, enkelte emner: "Utrolig god jobb – god foreleser! Dyktig, engasjert, inspirerende." "Det er et privilegium å ha NN som lærer, resten av dere burde komme en tur på besøk. NN er en særdeles god ressurs for fakultetet." Et par emner får blanda kritikk – stort pensum, lærer virker uforberedt, for mye detaljer. Lærerne har godt reflekterte tilbakemeldinger på dette, endringer ses også på evalueringer for semesteret etter (V06).
- **Russisk:** De få studentene på 2. semester på 1000-nivå som har svart, er fornøyd med undervisningsform, men mener det er for høyt nivå, for rask progresjon og stort pensum. På et emne har 2 studenter (av 9 som deltok) svart at det var svært gode lærere. Studentene ønsker mer oppgaver. Det ble muntlig og per brev meldt til fakultetet om misnøye med eksamensavvikling og informasjon om RUS-1210, noe som delvis skyldtes innleid vikar som ikke var godt nok informert om vårt system for emner og eksamen, samt språkproblemer.
- **Samisk:** På begynnerkurset ønskes det mer muntlige øvelser, det påpekes for høyt nivå, ønske om et nybegynnerkurs II før SAM-0100. Muntlig bør være en del av eksamen. Lærer ønsker eget rom til læremateriell og økt antall timer. Mye tid går til å utvikle læremateriell for voksne studenter. Studentene er positive og engasjerte. Ellers greie tilbakemeldinger fra andre emner.
- **Tysk:** Gode tilbakemeldinger – "NN er den perfekte, underviser med stor innlevelse". En lærer har ikke kommet med tilbakemeldinger, kan ha sammenheng med overgang til annen jobb/flytting. Distansestudent ønsker presisering av eksamensform – at en del av innleverte oppgaver utgjør del av eksamen.

Emner våren 2006:

- **Allmenn litteratur:** Gode tilbakemeldinger, ros til lærere. Et unntak er uregelmessigheter i antall timer, samt kun tradisjonelle forelesninger og ikke seminar, som også er nevnt i emnebeskrivelsen. Instituttet er orientert.
- **Dokumentasjonsvitenskap:** Gode tilbakemeldinger. Et par lærere har ikke svart, en har forklart det med den lave svarprosenten. De andre påpeker det samme.

- **Engelsk:** Blanda respons på et par 1000-emner: Vanskelig språkemne, hjelpelærer satt pris på. Et litteraturemne får dårlig respons pga. stort pensum, vanskelig emne, og at lærer krever mye. Lærer kommenterer at kun 5 av 32 som tok eksamen, har svart, det er et krevende emne for studenter på 1. semester i fagstudiet, og skrivekurs anbefales. På et 2000-emne er det sprik i evalueringa, men det ønskes mer fast pensumliste og kortere pensum for å få mer tid til drøfting. Tilbakemelding på disposisjon til eksamensoppgave ønskes. På andre emner ønsker studentene selv at medstudentene skal være bedre forberedt, og foreslår spørsmål på forhånd/før forelesningene. Et emne har vært "Gøy! Fantastisk pensum og lærer med utrolig formidlingsevne og smittende fagglede". Lærer foreslår at studenter som ellers ikke tar engelsk som fag, men kombinerer et engelskemne med andre fag, bør få skrive eksamen på norsk, fordi ferdighetene i engelsk drar ned karakteren for ellers flinke studenter.
- **HIF-emne for master i litteratur, studieretning engelsk og master i urfolksstudier:** Studenter på mastergradsprogram i urfolksstudier etterlyser mer informasjon om innhold, bedre tilbakemelding, andre takker for flott kurs samt tålmodig og hjelpsom lærer. Studentene på engelsk ønsker egne seminar for engelskstudentene fordi diskusjonene ellers kunne bli vel dominert av sosiologiske vinklinger. Lærer bemerker at noen av studentene ikke var til stede ved de to første forelesningene, da det ble informert grundig om tema/emnet. Det vil bli flere oppgaver framover, mer tid til diskusjon, fellespensum og anbefalt litteratur. (Programstyret for urfolksmasteren ved SV-fak har fått kopi av evalueringene og lærers kommentarer til sin rapport.)
- **Finsk:** Grei respons, men sprik i svar fra studenter på begynneremne: studentene har forskjellige forkunnskaper, noen mener det er vanskelig og at progresjonen er for rask, andre mener det er passe.
- **Fransk:** God tilbakemelding på de fleste emnene. "Takk til dyktig lærer". Ønske om hjemmeeksamen på et emne følges opp av lærer. Blanda kritikk av annen lærer, som forrige semester, dette er tatt opp med lærer.
- **Gresk:** 1 student har svart, dårlig tilbakemelding på begynneremne: undervisning for konsentrert i blokker, studenten slutta. Lærer svarer at kritikken er berettiget, vil endre ved evt. seinere undervisning. Emnet er krevende, krever egeninnsats. To interesserte studenter deltok, ingen tok eksamen. HIF-emne: Veldig god tilbakemelding.
- **HIF-2510 Språk og økonomi:** Lite informasjon om emnet. "Overlatt til deg selv". Student ønsker forslag til tema for oppgave, mer konkrete rammer. Ingen studenter møtte til informasjonsmøte. Programstyret er orientert, med forslag til utbedringer.
- **Kunstvitenskap:** På et emne med flere lærere gis det blanda tilbakemelding, spesielt ved samlinger og få forelesninger, problemer med gruppesamarbeid. Lærer kommenterer at arbeidskrav ikke var lagt inn i emnebeskrivelse, 1/4 av studentene starta etter første samling (av tre samlinger), studenter med ulike forkunnskaper og ulik deltakelse. Ellers gode tilbakemeldinger på fagområdet – "NN er fantastisk!"
- **Kvensk:** Gode tilbakemeldinger. Både studenter og lærer kommenterer problemer med ClassFronter, som det var en del innkjøringsproblemer med. Studenter og lærer ønsker mer direkte kommunikasjon, muntlig chatteprogram. Høyt nivå for nybegynnere, dyktig valg av litteratur, meget god veiledning.
- **Latin:** Gode tilbakemeldinger.
- **Lingvistik:** Grei respons. Lærer for et emne påpeker få eksamensoppgaver, de var sjelden samtidig til stede samt ulike forkunnskaper. HIF-emne på masternivå: lærer mener kombinasjon med PhD-studenter kan ha skremt mastergradsstudentene. Lærerne bemerker lav svarprosent.
- **Nordisk:** Gode tilbakemeldinger. "Takk!", lærer "gir godt humør, får oss til å tenke positivt om oss selv", men bør samtidig "ikke la studentene ta styring og bør holde

forelesningsplan”. ”Bare en ting å si: La NN få undervise mer.” På et emne melder både studenter og lærere frustrasjon pga. at enkelte studenter møter uforberedt og at det derfor ble enighet om at ”irrelevante spørsmål” ikke skulle tas opp. Obligatorisk oppgave vurderes som arbeidskrav. Ønske om hjemmeeksamen i et par emner, lærer foreslår semesteroppgave. En lærer er meget fornøyd med kombinasjon mellom forskningsbasert undervisning og diskusjoner/ fellesarbeid i grupper. På et emne ble det brukt atskillig mer tid enn 15 min. på studentenes muntlig innlegg, det ble ikke tid for alle til å holde innlegg, og noen kunne da levere skriftlige oppgaver, noe som oppleves som urettferdig for studentene. For stort pensum ble også nevnt for samme emne. Lærer er enig i innvendingene.

- **Russisk:** Stort sprik i svar fra studenter på begynneremnene: for rask/rask/middels progresjon, for vanskelig/vanskelig/middels. Det blir for mange detaljer for nybegynnere. En av studentene svarer at han/hun slutta på emnet, ”det har ikke med undervisninga å gjøre, det ble bare litt mer enn jeg var forberedt på”. En student mener at antall studiepoeng for de to begynneremnene ikke står i forhold til den store arbeidsmengden. Studenter som bor langt unna og ikke kan følge undervisning, etterlyser informasjon på ClassFronter. Noen lærere får ekstra god tilbakemelding – ”NN er super, skulle helst hatt all undervisning”, ”Kjempebra!”. Emnet har forskjellige lærere, en av dem har svart: Det er store forskjeller i forkunnskaper, emnet er veldig krevende og det er vanskelig å tilfredsstille alle. Tørr pensumbok med mange detaljer/unntak er pedagogisk uheldig. En stor del av studentene har behov for å få forklart grammatikken, lite tid til øvelser og samtaler. Student som bor langt unna, savner informasjon for russiskstudenter på for eksempel ClassFroner. På 2000-nivå er det greie tilbakemeldinger.
- **Samisk:** God respons på begynnerkurs. Lærer finner det tidkrevende å lage eget læremateriell for voksne studenter (skriftlig og muntlig). Dårlig tilbakemelding på videregående emne, studentene har også skrevet brev. Endringsforslag fra en student: mer språklab., muntlige og skriftlige øvelser, mer tilbakemelding/veiledning. Det er tatt opp med lærer, som er enig i studentenes innvendinger. På mastergradsnivå er studentene fornøyd.
- **Tysk:** På 1000-nivå ble det satt opp ad hoc-tilbud med forskjellige lærere pga. spesielle behov. En student har svart og gir ok tilbakemelding, litt forskjell på lærernes opplegg. Lærer mener ”eksperimentet” ikke bør gjentas. God respons på mastergradsnivå.

Forslag til tiltak:

- Utsending av QuestBack-skjema til studentene vil bli foretatt tidligere, med info til studentene og samarbeid med foreleserne om oppfordring om å svare.
- Informasjon om vurderinger/tiltak etter godkjent fakultetsrapport legges på nett/link i QuestBack-skjema. Studenter orienteres om dette når de får tilsendt spørreskjema.
- Ved spesielle forhold har det allerede blitt/vil det bli tatt kontakt med foreleser.
- Vurdere behov for ”innføringsemner” i enkelte fag. Det gjelder for eksempel finsk, fransk, russisk og tysk, spesielt finsk og russisk som starter på nybegynnernivå. Dette må ses i forhold til ressurser og samla antall emner.
- Koordinering mellom fagområder på tverrfakultære program, for eksempel timeplan og eksamensdatoer, bør utbedres.
- Forslag til endringer i eksamensform, antall oppgaver, arbeidskrav, pensum og undervisningsform vurderes.

Oppfølging/tiltak som følge av direkte henvendelse fra studenter:

Programstyret har vært opptatt av at evaluering i seg selv ikke er målet, men ser den dels som et middel til å få lærerne til å reflektere over sin egen undervisning og dels som et middel til å avdekke svikt i gjennomføringen av undervisningen. I tillegg til de skriftlige evalueringsskjemaene oppfordrer vi gjennom vårt kvalitetssystem studenter til å ta kontakt skriftlig eller muntlig med studiekonsulent eller leder for programstyret dersom de har noe de ønsker å ta opp.

Evaluerings og direkte tilbakemeldinger via brev/e-post/personlige henvendelser fra studenter er fulgt opp på følgende måte:

- Bachelorgradsprogram i russlandsstudier: Studentene hadde både sendt brev, gått ut i studentavisa "Utopia" (18.1.2006) og henvendt seg direkte til sekretær for programstyret ved SV-fak, samt til studiekonsulent og studieleder ved HUM-fak. Det var misnøye på grunn av manglende informasjon fra programstyret til studentene om møter i programstyret, manglende innkalling og referat. I tillegg var det uklarheter rundt eksamensavvikling i et russiskemne, og misvisende informasjon i studieplan om opptakskrav til mastergrad i russisk. Det ble arrangert et allmøte 2.2.06 for alle lærere og studenter på russlandsstudier for å ta opp de problemer som studentene har påpekt, og tiltak for å bedre situasjonen ble vedtatt (se vedlagt referat). Det er gjennomført forbedringer på den administrative sida. Eksamensordninga i det russiske emnet er presisert i emnebeskrivelsen. Informasjon om opptakskrav til mastergrad i russisk er oppklart og oppdatert i studieplanen.
- Etter klagebrev fra studenter er vedkommende lærere i dialog med instituttleder/programstyreleder. Universitetspedagogisk veileder har også deltatt. Det er enighet om at lærerne heretter skal foreta mer evaluering underveis, særlig midtevaluering som vårt kvalitetssikringssystem forutsetter. I ett tilfelle ble det også satt inn en ekstra lærer til å holde tilleggstimer.
- Det 5-årige mastergradsprogrammet i språk og samfunnsfag med integrert praktisk pedagogisk utdanning ble nevnt i studentavisa "Utopia" (nr. 4, 2006) på grunn av usikkerhet med hensyn til hvilken stillingsbenevnelse utdanninga kvalifiserer for i skolen. Programstyret v/sekretæren hadde også fått en del spørsmål angående dette fra studentene. Dette ble oppklart og informasjon sendt ut til studentene, samtidig som det er lagt inn på hjemmesidene til programmet.

Nøkkeldata

De nøkkeldataene vi har fått, sier lite om kvaliteten på våre studier. Dels har dataene vært på studieprogramnivå, dvs. på et for høyt nivå i forhold til våre omfattende program, og dels har de vært på et detaljert emnenivå, slik at det har vært altfor arbeidskrevende å nytte dem for å få et bilde av f.eks. den studieretningen studentene hører til. Data som gjelder forholdet mellom hvor mange som har fått tilbud om studieplass, og hvor mange som til slutt har begynt på studier her, er etter vår mening mindre viktige med tanke på evaluering av våre studietilbud. Det vi ser som mest interessant, er hvor mange av studentene som starter på en studieretning, som fullfører, og hvor lang tid de bruker. Tabellene viser ikke antall studenter som har fullført et studieprogram, noe som forklares med datatekniske årsaker i forbindelse med vitnemålsutskrivning.

Vi har sett på registreringsstatistikk med emneoversikt som viser bl.a. antall eksamensoppmeldte studenter, antall møtt til eksamen, bestått eksamen og studiepoengsproduksjon. Det er

generelt lite frafall mellom eksamensoppmeldte og antall bestått. Men for de emner vi har fått spesielt negative tilbakemeldinger på, kan vi se at det har vært større frafall: ca. 45 % frafall på et emne, 25-30 % på andre. Totalt er det 668 som har møtt til eksamen høsten 2005, 608 har bestått, det vil si ca. 88 % har bestått. Våren 2006: 945 eksamensmeldt, 886 bestått, ca. 91 % har bestått.

Programevaluering

I møte 15. mars 2006 ble det i styret for fakultære bachelor- og mastergradsprogram vedtatt å evaluere bachelorgradsprogrammet i språk og litteratur (B-SPRLITT). Programmet er tidligere blitt utvida med ei studieretning i allmenn litteraturvitenskap, allmenn språkvitenskap og gresk/latin, etter at bachelorgradsprogram i litteratur, bachelorgradsprogram i språk og bachelorgradsprogram i gresk/latin ble nedlagt. Vi viser til egen sammenfatning av programevalueringa i vedlegg her. Etter oppsummering for hver studieretning gis det forslag til tiltak for den enkelte studieretning. Deretter gis det forslag til felles tiltak for hele programmet.

Vi har, av årsaker som er nevnt innledningsvis, ennå ikke foretatt liknende evalueringer av de to integrerte programmene vi har ansvar for, men vi har fått ei kort evaluering av det som har skjedd med hensyn til kvalitetssikringsfremmende tiltak for den integrerte lærerutdanningen (IMAL-SPRSA) og for bachelorgradsprogrammet i språk og økonomi (B-SPROK). Disse rapportene følger også vedlagt.

Gjennomgang av emneportefølje

Fakultetet er klar over den store emneporteføljen og forsøker å begrense den, og vil arbeide aktivt med dette framover. Det er derfor bestemt at alle endringer i emneporteføljen (nye emner/ending/nedlegging) skal vurderes av og vedtas i programstyret. Dette ble gjort første gang i møte 20.9.06. Før emnene vurderes av programstyret, har de vært til vurdering i planleggingsmøte mellom den enkelte faggruppe og instituttledelsen. Programstyret har kontinuerlig fokus på omfanget av tilbud med sikte på å utnytte undervisningsressursene bedre og gi flere tverrfaglige tilbud.

Faggruppe i engelsk har endra sin studieplan på 1000-nivå, slik at det er kun obligatoriske emner i årsstudiet, valgtilbudet er fjerna av hensyn til ressursene, og studieretninga er mer lik de andre studieretningene innafor programmet. På grunn av påfallende stort frafall av studenter etter 1. semester på 1000-nivå, ble det oppretta nye språkemner som er mindre teoretiske og mer praktisk retta. Dette har ikke medført flere emner totalt.

Faggruppe i tysk har endra studieplan på 1000-nivå, som et resultat av de første 2 års erfaring med emner fra og med våren 2004. I tillegg har de av hensyn til ressursene vedtatt å endre syklus for tilbudet, slik at 1000-nivå starter annethvert vårsemester. 2000-emnene blir derfor også tilbudt annethvert vårsemester (når det ikke er oppstart på 1000-nivå) og avhengig av antall studenter. Endringene har ikke medført flere emner totalt. Tysk tilbyr dessuten 1000-nivå, 60 studiepoeng, som distansestudium. Her er det per i dag ca. 30 studenter. De har også deltatt med emner i PROFFT-studiet, et nasjonalt distansestudium med deltakere fra hele landet. Her har det vært ca. 20 studenter per emne. På disse studiene blir det tilbudt egne EVU-emner (etter- og videreutdanning) tilpassa de aktuelle studentgruppene.

Dokumentasjonsvitenskap: Emner på bachelorgradsprogram i dokumentasjonsvitenskap er redusert i antall og endra i tema, som følge av en større studieplanendring. Bachelorgraden er redusert fra tre studieretninger til en studieretning, derav følger en reduksjon i antall emner.

Gjennomgang av studieprogramportefølje

Et viktig mål ved UiTø er å sørge for at flere studenter gjennomfører studiene på normert tid. Et av virkemidlene for å oppnå dette er forenkling av studiestrukturen og reduksjon av antall studieprogram og emner. HUM-fak slutter seg til denne målsettinga, men gjør også oppmerksom på at fakultetet per i dag har studieretninger og årsstudier som tilsvarer fagene som tidligere ble vedtatt oppretta av universitetsstyret, og følgelig ikke kan legges ned uten videre. Vi vil presisere at første år i et fagstudium ved HUM-fak utgjør et årsstudium, selv om de ikke formelt er godkjent eller annonseres som "årsstudiumprogram".

For å utbedre studiet i dokumentasjonsvitenskap er det foretatt endringer i studieplan for bachelorgrads- og mastergradsprogrammet. For å øke rekrutteringa til HUM-fak søker fakultetet om opprettelse av spansk som studium og årsstudium i antikkens kultur:

- Dokumentasjonsvitenskap: Det er foretatt en større studieplanendring av bachelorgradsprogram og mastergradsprogram i dokumentasjonsvitenskap. Bachelorgraden er redusert fra tre studieretninger til en studieretning. De "gamle" studieretningene legges ned etter våren 2008, når de siste studentene som har starta på gammel studieplan skal være ferdige. På mastergradsnivå er to studieretninger lagt ned med virkning fra våren 2007 (avslutning for studenter på gammel studieplan), og to nye studieretninger oppretta fra og med høsten 2006. Emner retta direkte mot bibliotek tilbys nå innenfor ABM-feltet (arkiv, bibliotek, museum) på mastergradsnivå, studieretning dokumentforvaltning. Dette er gjort for å høyne nivået på utdanninga, og gjøre den kompatibel med bibliotekutdanning i utlandet, som ofte er på mastergradsnivå.
- Spansk: HUM-fak søker høsten 2006 å opprette et nytt studium i spansk, fra 1000-nivå til dr.gradsnivå. Fakultetet mener dette vil rekruttere flere studenter, og begrunner dette med stor etterspørsel og mange elever med spansk i ungdomsskolen og videregående skole (ca. 1 500 elever i de tre nordlige fylkene).
- Årsstudium i antikkens kultur: I samarbeid med SV-fak søker HUM-fak høsten 2006 om å opprette et årsstudium i antikkens kultur. De institutt som deltar, er Institutt for kultur og litteratur v/faggruppe i gresk/latin, Institutt for filosofi, Institutt for historie og Institutt for religion. Antikkens kultur har blitt et fagområde i skoleverket, og studietilbudet kan rekruttere flere studenter, for eksempel lærere og studenter som planlegger å jobbe i skolen. Dette kan gjennomføres uten å øke antall emner på HUM-fak.

Generelt om studieprogrammene ved HUM-fak og styringssignaler:

Fakultetet fikk i planleggings- og innføringsfasen av kvalitetsreformen positive tilbakemeldinger på sine studieprogram. Studieprogrammene var et forsøk på å imøtekomme oppfordringer om å tilby tverrfaglige og tverrfakultære program. Slike program kan også åpne for mer tverrfaglig og tverrfakultært samarbeid. Det ble også oppfordra til å opprette lærerutdanning – 5-årig mastergradsprogram med integrert lærerutdanning.

Dersom et program skal inneholde kun ei eller noen få studieretninger, må de eksisterende programmene måtte deles opp i flere. Ifølge styringssignalene er det ikke ønskelig å opprette flere studieprogram.

Å legge ned studieretninger vil på HUM-fak bety det samme som å legge ned fagområder. UiTø har som et av sine mål å "ivareta nasjonale behov for bredde i utdanningstilbudene, opprettholde fagprofilen og har ikke planer om nedlegging av fag". Universitetet skal også "ta hensyn til behovene for små undervisningsfag og fagområder som i perioder sliter med rekrutteringen". UiTø skal sikre økonomisk grunnlag "for fag som ønskes opprettholdt, men som sliter med rekrutteringen". I dette arbeidet skal det gis særlig oppmerksomhet mot bl.a. humanistiske fag. (Budsjettdokument 2005-07 for UiTø, kap. 10 Universitetets resultatmål for 2006, delmål 1.1 og 1.2.)

Utfordringa med tverrfakultære program er blant annet å administrere og koordinere studiene. Eksemplet med Russlandsstudier 2005/06 viser dette. Dagens rapporteringssystem fungerer best for de program som består av ett fag (førstesemester 30 studiepoeng, fordypning 90 studiepoeng i dette faget og evt. 60 stp. valgfri/ett/andre fag/emner). Det gjør programmet mer oversiktlig og lettere å ta ut statistikker på.

- Studiekvalitet: studieretninger, faste studieløp og kullfølelse:

Et program som består av flere studieretninger/fag, gjør at studentene som deltar i samme program, blir delt inn i flere grupper, etter hvilken studieretning/hvilket fag de velger. Det har blitt framholdt som ei negativ side med denne type program at det gjør det vanskelig å skape kullfølelse for studentene, fordi ikke alle studentene på et program studerer sammen gjennom hele gradsstudiet. I notat fra Forsknings- og studieavdelinga har det blitt påpekt at valgmulighet med mange studieretninger innenfor et program utgjør et usikkerhetsmoment for studenten: Man mener det kan bli vanskelig for studenten å orientere seg og velge blant for eksempel 11 studieretninger innenfor bachelorgradsprogram i språk og litteratur. Det er heller ikke lagt føringer i programmene på hvilken rekkefølge studentene skal/bør ta studieretninger/fag i, for å skape et mer fast studieløp og kunne sette opp en mer forutsigbar utdanningsplan for studenten. Det vises i denne sammenheng til stortingsmelding nr. 27 2000-2001, s. 29: "Det bør inngå i avtalen hvilke kurs og fag som planlegges og i hvilken rekkefølge disse er forutsatt tatt. Dette gjør det mulig for institusjonene å etablere kull av studenter som ønsker samsvarende utdanning." Så langt styringssignalene.

Vi har ikke mottatt tilbakemeldinger fra studenter om lite kullfølelse, dårlig trivsel eller miljø på grunn av mange studieretninger, trolig fordi studentene har følelse av større tilhørighet til studieretninga enn til et program.

Muligheten for å sette opp en fast rekkefølge innenfor et program blir noe kunstig når hver studieretning ikke forutsetter at studentene må ta et bestemt fag verken før eller etter selve studieretningsfaget. Det er for eksempel ingen mening i å kreve at studentene tar fransk før eller etter studiet i nordisk, eller tysk før eller etter studiet i samisk. Faste studieløp passer bedre innenfor fagområder der det er helt nødvendig at studenten har tilegnet seg grunnleggende kunnskaper innenfor et område før de kan fortsette på videre studier. I våre studieplaner er det satt opp eksempler på hver studieretning, slik at studenten kan se for seg mulige studieløp.

Vi har derimot fått spørsmål fra studenter om de *må* velge for hele gradsstudiet når de starter i sitt første semester. De blir beroliget når de får informasjon om at de kan justere sin utdanningsplan underveis. Ifølge departementet må det "innenfor det enkelte studieløp være mulig med en viss individuell tilpassing. I tillegg må det være mulig med justeringer underveis"

(s. 33, St.meld. nr. 27 2000-2001). Alle studenter er heller ikke sikre på hvilket fag de vil ta fordypning i/ha som studieretning (90 stp.), og mange ønsker derfor å prøve seg på to fag først (60 stp. på 1000-nivå i to fag), før de bestemmer seg for hvilket fag de ønsker å ta fordypning i. Noen studenter kan ha spørsmål om hvilke fag/emner de kan kombinere studieretningsfaget med. Derfor vektlegger vi dette ved studieveiledning, på nettsidene og informasjon på semesterstartmøter.

Det er heller ikke slik at studenten kan velge fritt hvert semester innenfor sitt program. Alle studenter skal ha førstesemesterstudiet på bachelorgradsnivå. Deretter har studentene i prinsippet 2 valg i graden: hvilket studieretningsfag og hvilket tilleggsfag. B-SPRLITT åpner for 60 valgfrie poeng, enten alle i ett bestemt fag eller med emner fra flere fag. I "lærerprogrammet" må studenten ta 60 stp. i et bestemt skoleretta fag, i tillegg til studieretningsfaget. Også B-SPROK har mindre valgmulighet: programmet består av førstesemesterstudiet, et studieretningsfag på 90 stp. og et annet fag på 60 stp.

Når studenten har valgt ei studieretning på 90 studiepoeng eller et fag på 60 studiepoeng, er han/hun heller ikke fri til å velge emner hvert semester innenfor denne delen av studiet. Alle fag på 1000-nivå har en fast pakke med seks emner og disse tilbys kun en gang per år. Finsk, samisk og tysk starter kun annethvert år. På 2000-nivå kan emnetilbudet variere noe, men det tilbys kun et fast sett med emner på i alt 30-40 stp., slik at studenten kun kan ta de emner som tilbys det aktuelle semesteret han/hun tar emnene på 2000-nivå.

- Forskjell på program

I det følgende vil vi vise hvilke vesentlige forskjeller som gjør at det har blitt oppretta et eget program for bachelorgrad i språk og litteratur (B-SPRLITT) og et for 5-årig master i språk og samfunnsfag med lærerutdanning (IMAL-SPRSA):

- B-SPRLITT (3 år): programmet består av førstesemesterstudiet, ei studieretning på 90 stp. og 60 valgfrie stp. De 60 valgfrie stp. kan være et års studium i ett fag, eller emner fra forskjellige fag. Studenten kan velge mellom 11 studieretninger/fag. Ex.fac.delen EXF-0720 Examen facultatum for humanistiske fag gir 20 stp.
- M-LITT og M-SPR (2 år) består av 60 stp. emner og 60 stp. mastergradsoppgave. Studenten kan velge mellom 8 studieretninger/fag, avhengig av hvilken fordypning han/hun har på bachelorgradsnivå. Denne utdanninga kvalifiserer til PhD-studium.
- Dersom en student velger et av de nevnte programmene over og ønsker praktisk-pedagogisk utdanning, må PPU-utdanninga tas i tillegg, 1 år ekstra.
- 5-årig master i språk og samfunnsfag med lærerutdanning er tverrfakultær og består av førstesemesterstudiet, ei studieretning/skoleretta fag på 90 stp. og et skoleretta fag på 60. Da har studenten liten/ingen valgmulighet på bachelorgradsnivå. I førstesemesterstudiet tar studenten vanligvis ex.ped. PFF-1001 Examen paedagogicum (10 stp.) og EXF-0723 Examen facultatum for humanistiske fag (10 stp.). I stedet for EXF-0723 kan de velge å ta et fagemne på 10 stp. Studenten kan velge mellom 12 studieretninger/fag, derav 6 ved HUM-fak og 6 på SV-fak. På mastergradsnivå skal studenten ta fagretta emner på 30 stp., en mastergradsoppgave med didaktisk tema (40 stp.) og praktisk-pedagogisk utdanning (PPU 50 stp.). Denne utdanninga kvalifiserer ikke til PhD-studium.

Det er begrensa bruk av undervisningsressurser fordi samme emner inngår i forskjellige program.

- Evaluering av et studieprogram:

Fakultetet vil i løpet av høsten 2006 sette ned ei gruppe som skal evaluere et av studieprogrammene våre, med hensyn til blant annet faglig fordypning og intern faglig sammenheng. Styret for fakultære bachelor- og mastergradsprogram vil vurdere forslag til ei slik gruppe.

- Mastergrad: gjennomføring, frafall:

Fakultetet vil i løpet av høsten 2006 sette i gang planlegging av et eget evalueringssystem for mastergradstudenter, for å undersøke årsakene til lav gjennomføringsgrad i forhold til normert/planlagt tid på mastergradsstudiene. Mulige tiltak her kan være eget evalueringsskjema, gjennomgang av utdanningsplaner og intervju med veiledere og mastergradsstudenter.

Etter- og videreutdanning

I følge hovedmål 3 i Budsjettdokument 2006-07 for UiTø skal universitetet ha ”evne til å møte behovene i samfunnet”. Dette videreføres i delmål 3.1: ”Universitetene skal samarbeide med arbeidslivet om å utvikle etter- og videreutdanningstilbud i samsvar med kompetansebehovene.” Det humanistiske fakultet vektlegger utviklinga av tilbud innenfor etter- og videreutdanning, fordi det også er et viktig tiltak i rekrutteringa.

- Faggruppe i engelsk har våren 2006 tilbudt emnet ENG-6001 Engelsk for næringslivet og offentlig sektor. Våren 2006 ble emnet ENG-1080 Praktisk engelsk utvikla, som tilbys i Brønnøysund høsten 2006.
- Tysk starta høsten 2005 opp et 2-årig distansestudium i tysk, 1000-nivå, 60 studiepoeng, som et tilbud for lærere i skolen og i samsvar med kompetansereformen i skoleverket.
- Fransk og tysk har i 2005-06 deltatt med hver sine emner i PROFFT-studiet: Program for fransk og tysk i skolen. Dette er et nasjonalt samarbeid med flere universitet og høyskoler i Norge. Programmet starta høsten 2004 og tysk tilbyr også høsten 2006 et emne innenfor dette programmet. Studiet er spesielt retta mot skoleverket.
- Faggruppe i finsk starta i januar 2006 opp et nettbaset distansestudium i kvensk, 60 studiepoeng over 3 semester, deretter vil det bli tilbudt ei fordypning på 30 studiepoeng. Studenttallet for faggruppe i finsk ble mangedobla, det var etterspørsel i det kvenske miljøet og det er også et ønske om at studiet tilbys igjen seinere.
- Nordisk: tilbud høsten 2005 og våren 2006 om 30 studiepoeng på 1000-nivå for studenter som har halvtårshet i nordisk fra høyskole og som ønsker et årsstudium i nordisk.
- Lesekunst: Faggruppe i allmenn litteraturvitenskap deltar i det nasjonale, nettbaserte studiet ”Lesekunst”, som gir i alt 60 stp. på 1000-nivå.

Rapporter fra nasjonale referansepanel

I HUM-fak sin kvalitetssikringsrapport for 2004-05 nevnte vi at rapportene ble mottatt til svært ulike tider, slik at ikke alle kunne behandles i programstyret før vår rapport skulle sendes til universitetsdirektøren. De rapportene vi hadde mottatt før vår frist 10.11.05, ble omtalt i vår rapport for 2004-05. I tillegg har vi nå rapport fra engelsk.

Engelsk:

Panelet anbefaler bruk av eksterne sensorer, et system de mener er bedre egna til å ivareta kvalitet og landsgyldige normer i sensureringa.

HUM-fak slutter seg til anbefalinga om å bruke eksterne sensorer, og viser til våre retningslinjer for eksamen, der bruk av ekstern sensor er et krav ved alle eksamener ved fakultetet. Ei sensorveiledning er under utarbeidelse, der sensorene blant annet informeres om karaktersystemet.

Korrelasjonsundersøkelse av trinn 3-eksamen og Bergens-testen:

Institutt for språkvitenskap bevilga våren 2006 midler til en korrelasjonsundersøkelse av trinn 3-eksamen og Bergens-testen i norsk. Dette var en følge av at forrige års referansepanel påpekte streng karakterbruk på trinn 3-eksamen ved UiTø.

Læringsmiljø og tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse

Fakultetet har generelt små studentgrupper og studentene har derfor lett tilgang til lærere og studieveiledere. Miljøet ved fagene er oversiktlig og det er enklere å komme i kontakt med lærere og medstudenter enn ved større institusjoner/fakultet. De fleste emner har oppgaver (arbeidskrav og/eller eksamensoppgaver) der det tilbys veiledning. I enkelte emner legges det også opp til seminar/kollokvier med diskusjon og muligheter for samarbeid.

Det er nylig foretatt ei oppgradering av datautstyr med innkjøp av nye PC'er og tilrettelegging av trådløst nettverk. Fakultetet har god dialog med studentenes arbeidsutvalg (AU) og de studenter som ellers tar kontakt. Fakultetet har tilbud om lesesalsplass og skrivestue for alle mastergradsstudentene. For laveregradsstudenter er det en egen PC-lab. Lesesaler, PC-stuer og språklaboratorium er tilgjengelige for studenter med funksjonsnedsettelse. Ved behov kan det foretas individuelle justeringer.

For studenter på bachelorgradsprogram i språk og økonomi blir det hver høst arrangert kombinert informasjonsmøte med sosialt samvær og servering. Det gis informasjon om studieretningene, studentene kan stille spørsmål, og de får anledning til å møte studenter fra andre studieretninger innenfor samme program.

For alle programstudenter på bachelorgradsnivå arrangeres semesterstartmøter for å gi studentene en følelse av tilhørighet til et program og gi faglig informasjon om programmet. De får også snakke med studieveilederne. Høsten 2005 ble det avviklet et velkomstmøte for alle nye studenter ved HUM-fak. Her la vi vekt på det sosiale, og i tillegg til velkomsttale fra dekan, hadde vi underholdning med "Revymafiaen", diktopplesing ved en av våre tidligere forfatterstudenter og presentasjon av studentenes AU. Vi avsluttet med forfriskninger og "mingling" i fellesarealer. Selv om programmene starter om høsten og studentene deretter fordeler seg på ulike studieretninger, holdt vi også ved starten av vårsemesteret 2006 et orienteringsmøte om studieprogrammene.

Enkelte fagområder arrangerer selv sosiale arrangement for sine studentgrupper. For eksempel har studenter på studieretning i nordisk hatt møljefest, studenter på russisk har egen café/forening for studenter som studerer russisk/er interessert i russisk/Russland. Engelsk, fransk og kunsthvitenskap har egne studieopphold (til hhv. York, Caen og Roma) som har betydning både faglig og sosialt. HUM-fak gir støtte til å dekke halvparten av utgiftene til slike studieopphold.

Fakultetet forsøker å legge til rette så langt det er mulig for studenter som henvender seg for å få ekstra tilrettelegging i forbindelse med funksjonsnedsettelse. I slike saker samarbeider vi ved behov med Teknisk avdeling og/eller kontaktpersoner for Læringsmiljøutvalget (LMU) ved

UiTø. Fakultetet har en fast oppnevnt kontaktperson (tekniker) for slike saker, og vedkommende samarbeider med studieleder. Vi har få henvendelser fra studentene om tilrettelegging, og de som kommer, henvender seg ofte til studiekonsulenten først. Dersom vedkommende ikke kan løse saken selv, vil studiekonsulenten ta det opp med vår kontaktperson og/eller studieleder. Det er med andre ord kort veg og godt samarbeid i slike tilfeller. Vi ser at det for studentene kan være vanskelig å se hvor man skal henvende seg. Et forslag her vil være å legge inn informasjon om kontaktperson og studieveiledere på fakultetets nettsider, og samtidig legge inn link til LMU's nettsider.

Av gjennomførte tiltak knytta til funksjonsnedsettelse kan vi nevne:

- Automatisering av døråpner til hovedinngang ved fløy A og fløy B.
- Innkjøp av evakueringsstoler for bevegelseshemmede. Disse er plassert i øverste etasje i fløy A og E.
- Undervisningspersonalet ved fakultetet er gjort kjent med Handlingsplanen for universitetets arbeid med tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse 2006-2008, både via e-post til alle med link til handlingsplanen i tillegg til at den trykte utgaven ble gitt til fakultetsledelsen, instituttledere og koordinatorene for alle faggruppene. For de faglig ansatte ble særlig innhold i kap. 5 Tilgjengelighet i undervisningen nevnt.
- Flere visninger i mars 2005 for alle ansatte ved fakultetet av informasjonsvideoen "Universitetet for alle".
- HUM-fak har tidligere satt faste frister for innlevering av pensum for neste semester, slik at det kan publiseres på nett i slutten av semesteret før. Ifølge nevnte handlingsplan skal det være 1. nov. og 1. mai slik at det skal være mulig å få lest inn pensum ved Norsk lyd- og blindeskriftsbibliotek, evt. lage utgaver med blindeskrift (handlingsplan, pkt. 5.6). Vi har satt fristene 1. des. og 1. juni og har erfaring med at det er frister som lærerne har nok med å holde, pga. undervisning og eksamenstid før. Vi ønsker derfor å fortsette med disse fristene.
- Sikkerhet: Ifølge branninstruks ved HUM-fak er foreleser/møteleder ansvarlig for evakuering av undervisningsrom/møterom (handlingsplan, pkt. 8.1). Instruksjonen informerer også om evakueringsstolene.

Kommentarer til gjennomførte tiltak:

- Informasjonsvideo: Videoen er viktig og interessant, men den tok mest opp forhold som gjelder bygninger og tilgjengelighet, samt transport til/fra campus. Dette vil oftest være saker som ligger mer til planlegging av nye bygg/endring av bygg, og som man på fakultetsnivå vil ha mindre innvirkning på. Vi kunne ønske oss en video/dvd som viser konkrete eksempler på tilrettelegging i undervisning for forskjellige typer funksjonsnedsettelse.
- Vi fikk tidlig høsten 2006 henvendelse fra synshemmet søker som kanskje vil starte studiene våren 2007 eller høsten 2007. Vedkommende ønsket pensumliste for å bestille bøker i blindeskrift. Det ville vært for kort tid å ta kontakt uansett etter 1. nov. eller 1. des. for å få bøker i blindeskrift til for eksempel januar-februar 2007. Pensum er oftest ikke klart lengre tid i forveien, slik at søkeren får nåværende/tidligere pensumliste og mulighet til å søke om å få gå opp etter gammel pensumliste. Oftest vil det være mindre endringer for et emne som går flere ganger.

Vår kontaktperson og studieleder deltok 29.9.2006 på et seminar ved UiTø om tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse. Der ble det informert om lovgivning og informert om tilrettelegging ved andre høyere læresteder i Norge. De eksemplene som ble gitt her, var interessant og lærerike.

Når det gjelder studenter med psykiske lidelser og sosiale problem, er det som nevnt i handlingsplanen ikke alltid like lett å oppdage. Det vil oftest komme til uttrykk dersom studenten tar kontakt selv på grunn av problemer i forhold til studiene, og/eller lærer tar opp lignende problemstillinger. I slike tilfeller forsøker vi etter beste evne å stille opp, og i enkelte tilfeller ta kontakt med Studentenes rådgivningskontor. Det er imidlertid ikke alltid studenten ønsker slik hjelp eller forstår at han/hun trenger hjelp. Hvis studenten uteblir fra undervisning, kan det være vanskeligere å fange opp. Det kan tolkes som om studenten enten har slutta eller er i jobb.

Forslag til tiltak:

- Informasjon på fakultetets nettsider om kontaktperson og mulighet for tilrettelegging ved funksjonsnedsettelse.
- Øvelse med gjennomgang av bruk av evakueringsstol.
- Arbeide for fortsatt tilrettelegging i.h.t. til Handlingsplan for universitetets arbeid med tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse 2006-2008.

Vi har et forslag til Forsknings- og studieavdelinga om tilrettelegging i studentweb (det elektroniske systemet der studentene registrerer seg): egen avkryssing for studenter som har funksjonsnedsettelse med informasjon om hvilke typer funksjonsnedsettelse det gjelder. Dersom det kan tas ut fakultetsvise rapporter på dette ved hver semesterstart, vil vi lettere ha oversikt over hvor mange studenter det gjelder og hvilke typer funksjonsnedsettelse det er snakk om. Da kan vi også lettere nå de rette med god informasjon.

Rapport om PhD-utdanninga

I innspill til budsjettfordeling for 2007, kap. 2 Rapportering 2005/2005, 2.1 Oppfølging av styringssignal, står det følgende (pkt. 9 og 10):

” 9. Fakultetet skal gjennomføre ein analyse av samanhengen mellom inntakskvalitet (prosjektbeskriving, karakternivå og avtaleutforming) på doktorgradsstudentar og gjennomføringstid/fråfall for perioden 2000-2005
Fakultetet har i 2006 gjennomført ein slik analyse, og resultata er presentert i ein detaljert rapport. Undersøkinga tar utgangspunkt i talet på doktorgradsstudentar som var registrert ved fakultetet til og med 2001. Det er henta inn talmateriale om denne gruppa (tal på innleverte avhandlingar, tal på fullførte doktorgradar, tal på refuserte avhandlingar, fråfall, finansieringskjelder, institutttilhøyring, kjønn, karakter på hovudsoppgåva etc.). Det er òg sendt ut eit spørjeskjema til heile gruppa der fokuset er retta mot doktorgradsstudentane si erfaring med pliktarbeid, rettleiing, fagleg integrasjon og opplæringsdel.

Undersøkinga viser at gjennomføringsgraden blant doktorgradsstudentane er låg (49%), og talet på refuserte avhandlingar er høgt (33%). Spesielt låg er gjennomføringsgraden blant doktorgradsstudentar med ekstern finansiering frå andre kjelder enn Forskningsrådet, til dømes høyskole og bibliotek (17%). Undersøkinga tyder på at nokre av dei viktigaste årsakene til den låge gjennomføringsgraden er mangel på fagleg integrasjon (lokalt og nasjonalt) og utilstrekkeleg rettleiing.

Sjølv om resultata av undersøkinga er lite tilfredsstillande, er det grunn til å tru at

situasjonen for studentar tatt opp etter 2001 vil bli betre, både på grunn av den lokale forskarskolen knytt til CASTL og dei to nasjonale forskarskolane innan språkvitskap og kunst- og kulturfag, og på grunn tiltak som fakultetet har sett i verk (medarbeidersamtalar, avhandlingsseminar, skrivekurs etc.).

10. Administrative rutinar i samband med doktorgradsutdanninga skal utviklast og sikrast, under dette systematisk oppfølging av doktorgradsstudentane sin status i Felles studentsystem (FS)

Fakultetet har etablert slike rutinar:

- Regelmessige medarbeidersamtalar med stipendiatane (ein gong i året).
- Systematisk gjennomgang av framdriftsrapportane. Ein samanfattande intern rapport blir presentert for instituttleiarane/senterleiar. Stipendiatane og rettelleiarar/instituttelleiar blir kontakta når noko verkar ”galt”.
- Alle nye stipendiatar får tilbod om eit introduksjonsmøte, der fakultetet informerer om bl.a. stipendiatrolla, universitetet si phd-forskrift, pliktarbeid, opplæringsdel, kurstilbod etc.
- Doktorgradsstudentane sin status i FS er oppdatert og blir systematisk følgt opp.”

Vi viser for øvrig til vedlagte rapport om PhD-utdanninga ved Det humanistiske fakultet.

Kvalifikasjonskrav

NOKUTs Forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høyere utdanning gir krav om stillingskompetanse for undervisning på ulike nivåer – bachelor-, master- og doktorgradsstudier. Forskriften sier at alle undervisningsnivåer skal ha et stabilt fagmiljø knyttet til studiet og der minst 50 % skal være ansatte med hovedstilling på institusjonen. På bachelornivå skal minst 20 % av fagmiljøet dekkes av ansatte med førstestillingskompetanse. På masternivå skal minst 50 % av fagmiljøet dekkes av ansatte med førstestillingskompetanse, av disse skal minst 25 % være professorer. På doktorgradsnivå skal minst 50 % av de faglig ansatte knyttet til studiet/stipendprogrammet være professorer, de øvrige skal være førsteamanuenser.

Når det gjelder krav til vitenskapelig ansattes kvalifikasjoner, har Det humanistiske fakultet i brev 3.10.06 til Forsknings- og studieavdelinga (200602111-4) skrevet følgende:

”Instituttlederne på Institutt for litteratur og kultur (IKL) og Institutt for språkvitenskap (IS) har i løpet av 2006 foretatt medarbeidersamtaler med alle vitenskapelig tilsatte. I den sammenheng er det blitt foretatt kartlegging av kompetansen til de forskjellige. IKL nærmer seg avslutning på arbeidet, men på IS er man ikke kommet like langt. Instituttleder på IS har til hensikt å skrive en rapport i løpet av høstsemesteret hvor han ser på kompetanse i henhold til NOKUTs standarder for vitenskapelig personale. Når den er ferdig, må man diskutere om man for enkelte fagområder må se rapportene fra IKL og IS under ett. Det er et faktum at de andre universitetene opererer med ”gamle” fag, og at vi for bachelorgraden i språk og litteratur har obligatoriske emner *både* i språk og litteratur for å oppnå fordypning i et fagområde. Til slutt vil det bli laget en plan for oppfølging.”

Konklusjon:

Gjennomgang av studiekvaliteten ved Det humanistiske fakultet viser at det innenfor flere områder er tiltak som bør settes i gang. Det gjelder i sær emneportefølje, flerfakultære studieprogram, svarprosent ved studentevaluering og rekruttering til studier som er nå er svært lav. Flere momenter kan også trekkes fram som positive ved studiekvaliteten, eksempelvis tilbud innenfor etter- og videreutdanning, hvorav noe er nettbasert, godt læringsmiljø og god kontakt mellom studenter og lærere.

Vedlegg:

- 1 Rapport fra bachelorgradsprogrammet i språk og litteratur (B-SPRLITT)
- 2 Rapport fra bachelorgradsprogrammet i språk og økonomi (B-SPROK)
- 3 Rapport fra femårig lærerutdanning i språk og samfunnsfag (IMAL-SPRSA)
- 4 Referat fra allmøte for Russlandsstudier 2.2.06
- 5 Referat fra programstyremøte for Russlandsstudier 17.2.2006
- 6 Rapport om PhD-utdanninga